

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **I.**, bývajúceho v S., zastúpeného Mgr. K., advokátkou so sídlom v B., proti odporkyni **S.**, so sídlom v B., **o náhradu škody 1 659,70 € (50 000 Sk)**, vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 5 C 180/2006, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. marca 2009 sp. zn. 12 Co 45/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie navrhovateľa **o d m i e t a .**

Odporkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Stará Ľubovňa (súd prvého stupňa) rozsudkom z 19. februára 2008 č.k. 5 C 180/2006-101 konštatoval, že postupom Okresného súdu Humenné na verejnom pojednávaní 16. septembra 2004 vo veci vedenej pod sp. zn. 7 C 181/2004 **bolo porušené právo** navrhovateľa slobodne prijímať a rozširovať informácie pomocou zvukového záznamu; konanie v časti, že postupom Okresného súdu Humenné na verejnom pojednávaní 25. marca 2004 vo veci vedenej pod sp. zn. 9 C 158/2003 bolo porušené právo navrhovateľa slobodne prijímať a rozširovať informácie pomocou zvukového záznamu, zastavil. Zároveň zamietol návrh na zaplatenie nemajetkovej ujmy 50 000 Sk (1 659,70 €) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Prešove ako odvolací súd rozsudkom z 19. marca 2009 sp. zn. 12 Co 45/2008 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti (týkajúcej sa zamietnutia návrhu na zaplatenie nemajetkovej ujmy a náhrady trov konania) a odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie, v ktorom navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že dovolanie je prípustné a odôvodnené vadou konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), keďže sa mu ako účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť pred súdom konať; túto vadu videl v nedostatku riadneho odôvodnenia rozsudku. V dovolaní podrobne rozviedol svoj názor, podľa ktorého odvolací súd sa nevyporiadal s jeho opodstatnenou argumentáciou uvádzanou na podporu nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy a v spojitosti s ustanovením § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. neuviedol, či navrhovateľ naplnil alebo nenaplnil podmienky na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy a prečo len konštatovanie porušenia práva na informácie má byť pre navrhovateľa dostatočným zadosťučinením; rovnaké pochybenie videl aj u súdu prvého stupňa.

Odporkyňa sa k dovolaniu navrhovateľa nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd rozsudkom. Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti rozsudku, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danom prípade dovolanie smeruje proti rozsudku, ktorý nevykazuje znaky ani jedného z rozsudkov uvedených v označených ustanoveniach. Nejde o zmeňujúci rozsudok

v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. a dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval a teda ani nevyslovil svoj právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil prípustnosť dovolania (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení vyvodit' nemožno.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Existencia ani jednej z uvedených väd však dovolacím súdom v konaní zistená nebola.

Vzhľadom na obsah dovolania, v ňom zvolenú argumentáciu – vytykanú nesprávnosť (nedostatok), ktorej sa mal dopustiť odvolací súd, zamerail sa dovolací súd osobitne na otázku, či postupom odvolacieho súdu nebola navrhovateľovi odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Takáto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (vyhláseného v oznámení Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 209/1992 Zb.).

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je taký vadný postup súdu v občianskom súdom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Dovolací súd sa osobitne zaoberal otázkou prípustnosti podaného dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej (potvrdzujúceho rozsudok súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na zaplatenie nemajetkovej ujmy) z hľadiska namietaného nedostatku odôvodnenia tohto rozhodnutia (ako aj predchádzajúceho mu zamietajúceho rozhodnutia súdu prvého stupňa), teda či je tu tvrdený nedostatok odôvodnenia, a ak áno, či napĺňa znaky odňatia možnosti navrhovateľa konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov.

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa cit. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecných záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

Dovolateľ namietal nedostatočné zdôvodnenie napadnutého rozsudku vo veci samej vo vzťahu k zamietnutiu jeho návrhu na zaplatenie nemajetkovej ujmy. Vytýkal, že odvolací súd a ani súd prvého stupňa sa nevyporiadali so všetkými námietkami, ktoré rozviedol v dovolaní.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení

dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami, a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999] tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na

všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“.

Dovolací súd je názoru, že odvolací súd a súd prvého stupňa dostatočne odôvodnili svoje rozsudky vo veci samej - ohľadom zamietnutia návrhu na zaplatenie nemajetkovej ujmy.

Súd prvého stupňa vo svojom rozsudku (odôvodnení) sa zaoberal konkrétnymi okolnosťami, za ktorých došlo k ujme na právach navrhovateľa, upozornil, že celý incident (porušenie práv navrhovateľa) sa odohral za účasti navrhovateľa, jeho bývalej manželky a zákonného sudcu bez prítomnosti ďalších osôb a že zásah do práv navrhovateľa - za daných okolností - nebol takej intenzity, resp. mu nespôsobil žiadnu takú nemajetkovú ujmu, ktorá by si vyžadovala aj jej náhradu finančným odškodnením. Svoj rozsudok - so zreteľom na skonštatovanie porušenia práva navrhovateľa vo výroku rozsudku - považoval za dostatočnú satisfakciu (§ 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Vo svojom rozsudku (odôvodnení) odvolací súd výslovne uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd k správnosti napadnutého rozhodnutia podľa § 219 ods. 2 O.s.p. uviedol aj svoje posúdenie (doplnenie), pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa nemajetkovej ujmy považuje za správne, a to, že v danom prípade pri skonštatovaní nesprávneho úradného postupu súdu je navrhovateľovi poskytnuté dostatočné ospravedlnenie za nesprávny postup sudcov, pokiaľ zamedzili navrhovateľovi prístup k informáciám, t.j. prikázali mu vypnúť nahrávacie zariadenie. Zdôraznil, že bolo na úvahe súdu, či zásah do práv navrhovateľa na informácie bol takej intenzity, že mohol spôsobiť navrhovateľovi takú ujmu na jeho právach, pre ktorú by bolo potrebné navrhovateľa odškodniť aj v peniazoch. Výslovne uviedol názor (v zhode s názorom súdu prvého stupňa), že zásah do práv

navrhovateľa na prístup k informáciám nevyžaduje ešte ďalšiu účinnú a efektívnu ochranu jeho práv vo forme náhrady nemajetkovej ujmy finančným odškodnením, ale postačuje skonštatovanie porušenia práv navrhovateľa ako forma ospravedlnenia v samotnom výroku rozsudku súdu prvého stupňa.

Svoje závery, že postačí, že v rozsudku súdu prvého stupňa je konštatovanie porušenia práv navrhovateľa slobodne prijímať a rozširovať informácie pomocou zvukového záznamu, t.j. že takýmto spôsobom je poskytnuté dostatočné zadosťučinenie navrhovateľovi za ujmu na jeho právach a preto (z tohto dôvodu) nie je nutné mu priznať nemajetkovú ujmu v peniazoch, odvolací súd vyložil vo vzťahu k príslušnej právnej úprave (§ 17 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov).

Že takéto vysvetlenie (zdôvodnenie) vo vzťahu k nemajetkovej ujme navrhovateľa - konštatovaním porušenia práva v rozsudku ako dostačujúceho zadosťučinenia s ohľadom na spôsobenú ujmu, navrhovateľovi nestačí, že ho považuje za neúplné a že nastoľuje potrebu ešte ďalšieho rozvádzania – precizovania a detailizovania tohto celkom jasného záveru súdu, nič nemení na tom, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu z hľadiska odôvodnenia vyhovel požiadavkám na zákonné rozhodnutie.

Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol rozhodujúci skutkový stav, vychádzajúci z rozsudku súdu prvého stupňa, opísal priebeh konania, stanoviská oboch procesných strán v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a citoval zákonné predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoj právny záver. Právny záver primerane vysvetlil (dovolací súd sa jeho správnosťou nezaoberal). Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozsudku (§ 157 ods. 2, § 211 ods. 2 O.s.p.). Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv navrhovateľa.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní úspešnej odporkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej však náhradu trov konania nepriznal, lebo nepodala návrh na uloženie tejto povinnosti (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. októbra 2009

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková